

Vladimir

“Pot v pekel je tlakovana z dobrimi nameni” - s temi besedami avtor Matjaž Zupančič opiše svojo, z Grumovo nagrado ovenčano, dramo. V drami lahko opazimo elemente fizičnega in psihičnega nasilja, ki se stopnjujejo vse do presenetljivo krvavega konca. Oseba, ki povzroči konflikt, ki vdre v monotono, a srečno življenje študentov, katere želje po prevladi prerastejo vse meje dobrega okusa – se imenuje Vladimir.

Vladimir je 55-letnik, ki se je po določenem času, prebitem v ječi, odločil na novo zaživeti ravno pri treh mladih študentih, ki so oddajali v najem eno prosto sobo. Ne moremo ga kar označiti za slabo osebo, čeprav deluje tako. Konkretno gledano je negativna dramska oseba, ker zavira dogajanje, torej je antagonist. On je kriv, da se razmere znotraj sproščene skupnosti mladostnikov drastično poslabšajo, saj jim na rafiniran način vsiljuje svoje vrednote, postavlja meje in poskuša vzpostaviti drugačen red. Takoj je opazna tudi generacijska razlika, saj Vladimir spada v generacijo njihovih očetov, kjer so bile kazni in tudi vzgoja drugačne. Marsikdo pravi, da zapor ljudi prevzgaja in Vladimir je prišel ven bolj razsoden in umirjen, saj se je na svojih terapijah naučil obvladovati jezo, tako da jo je usmeril v izdelovanje glinenih figuric. Vendar je kriminalca, po mojem mnenju zelo težko ali pa nemogoče prevzgojiti. Opazno je, da gre za bolnega človeka, saj ta njegova pretirana želja po spoštovanju in redu temelji že na blaznost.

Vladimirjeva pretirana želja po redu in urejenosti izvira verjetno še iz časov, ko je bil varnostnik, kjer je moral delati s trdo roko in je tudi zahteval disciplino. Glavni razlog njegove želje po avtoriteti pa je verjetno posledica vplivov iz otroštva, saj so njega vzgajali tako kot je sedaj to sam počel, moral se je namreč zahvaljevati, za kazni je moral plačati, moral je ubogati ... Tako so živeli v starih časih in kazen za nepravilno početje je bila nekaj normalnega. A v njegovi glavi je ta želja po obvladovanju vsega preseгла vse meje.

Vladimir stvari razume dobesedno in tudi izraža svoje misli, tako kot se izoblikujejo v njegovi glavi. Je zelo direkten človek. Metafore in cinizmi, katere prejema od Mikija, so zanj nekaj nerazumljivega. Ta dobesednost se kaže že v 1. prizoru, ko Vladimir pokaže Maji stekleno kroglo in ga ona vpraša, ali predstavlja okrogel objekt kakšen planet. On pa jo začudeno pogleda in ji odgovori, da gre za navadno kroglo. Tudi ko se Maja pritoži, da je nek čuden dan, ji on odgovori, da verjetno zaradi visokega pritiska, ona pa je imela v glavi nekaj popolnoma drugega. Maji podari praktično stvar, katero potrebujejo vsi v gospodinjstvu – kladivo. To nakazuje, da je tudi sam dobival bolj praktična darila kot osebna.

Vladimir že od začetka uživa Aleševo podporo, saj Aleš v njem vidi očeta, ki ga ni nikoli imel, saj ga je oče zapustil že v zgodnjih letih. Tako se Aleševe travme iz otroštva zrcalijo tudi v sedanosti. Ravno zato tako naivno nasede Vladimirju, Vladimir pa seveda izkoristi dano situacijo.

Miki je Vladimirjevo popolno nasprotje. Rad ima nered, medtem ko Vladimir prisega na urejeno stanovanje. Miki govori v metaforah in meče Vladimirju cinične opazke v obraz, kar pa Vladimirja ne prizadane toliko, saj jih ne razume. Obenem Vladimirju ni všeč, da je Miki tako sumničav do njega in ga zaradi tega dobi na piko. Miki je liberalen in odprt, Vladimir pa staromodен.

Miki z izselitvijo ni izdal nikogar, saj je prej Aleš izdal njega, ker je zaupal neznancu prej kot dolgoletnemu prijatelju. V tem primeru se je najbolje umakniti, saj ponavadi oseba ne spregleda, dokler ni primorana spregledati. Tako tudi tukaj Aleš spregleda šele, ko vidi pretepeno Mašo.

Dobri nameni in želja po redu marsikdaj vodijo v prepad, če postanejo preveč obvezujoči za vključene. Tako se je zgodilo tudi v tej drami. Pekel nam je marsikdaj preblizu.